Tapınakçılar Siyonistler ve Masonlar

Üçüncü Kitap Bölüm: 13

Önceki Bölüm : Masonların Töresi

Loca Toplantıları

Masonlar her ülkede farklı çalışmalar yapıyor. Kimilerinin diğer masonlar ile ilgisi sadece üyesi oldukları loca toplantılarıyla sınırlı kalıyor, kimileri arasında sosyal ilişkiler de kuruluyor.

Kimisi loca toplantılarına sık sık katılıyor, kimisi arada sırada ya da o gün yapacak daha önemli bir işi olmadığında gidiyor.

"Mason" niteliğini korumakta oluşuna karşın, loca toplantılarına hiç ilgi göstermeyenler de var.

Kimi masonlar, bu kurumun aslında hiçbir toplu eylemde bulunmadığını, sadece masonların bireysel olarak eylemde bulunabileceğini söylüyor. Bu sözle demek istedikleri şu olsa gerek:

«Masonluk ya da bir mason örgütü, kendi çerçevesi dışında hiçbir etkinlik göstermez. Masonların bireysel olarak gösterdiği etkinlikler ise ne herhangi bir örgütü nedegenelolarak Masonluğu bağlar.»

Bu deyiş kimi masonların, bireysel ya da üyesi oldukları büyük locanın görüşü olsa gerek... Çünkü birçok ülkede, locaların hatta büyük loca ya da benzeri örgütlerin birtakım etkinlikler gösterdiği görülüyor.

Aslında bunlar hiç de kötü şeyler değil... Başta sağlık ve hayır kurumlarına destek vermek hatta doğrudan kurup işletmek, gerektiğinde sosyal yardım kampanyaları açmak gibi işler...

Özellikle Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya, Kanada ve İngiltere'de bunların birçok örneği var. Diğer ülkelerdeki mason örgütlerinin hiçbirinin, bu gibi çalışmalarda bulunmadığı da zor söylenir. Türkeye'deki mason örgütleri de bundan soyutlanamaz.

Ancak bizim buradaki ilgi konumuz, loca toplantılarında neler yaptıkları.

* * *

Loca toplantıları, masonların "tapınak" olarak andığı bir yerde yapılıyor.

Pardon!... Türkiye'de masonlar "tapınak" değil, "mabet" diyor. Gerekçesi üzerinde daha önce durmuştuk.

Madem Türkçesi böyle benimsenmiş, haydi biz de "mabet" diyelim.

Mason mabetleri arasında büyük farklar var. Bunların bazısı yüzlerce kişiyi alabilecek kadar geniş; bazısı 25-30 kişinin ancak sığışabileceği küçücük bir salon... Bazısı, masa ve sandalyeler ile birkaç platform dışında pek de özelliği olmayan bir yer; masonlar, toplantıda kullandıkları öğeleri sonra getiriyor. Bazısının ise, "mason mabedi" olduğu belli; Masonluğa özgü çeşitli simgelerle donatılmış.

[İnternette birçok değişik mason mabedi resmi görme olanağı var.]

Masonlar, mabette yapılacak olan bir loca toplantısına ciddi bir giyim ile geliyor ve içeriye girmeden önce bellerine bir önlük bağlıyor.

Hepsinin önlüğü aynı değil... Başta loca görevlileri olmak üzere kimileri, üzerinde birtakım simge ve süslemeler bulunan, daha şatafatlı önlükler takıyor.

Birer çift beyaz eldiven giyiyorlar. Kimileri, boynuna madalyon gibi bir takı asıyor.

Gene loca görevlileri başta olmak üzere, kimileri birtakım ek giyim öğeleri kullanıyor; bunlar, bir Batı ülkesinde askerî ve sivil erkânın önemli törenlerde ya da resepsiyonlarda taktığı süsleri andırıyor.

İngilizlerin, Masonluğu "royal art" *(krallık sanatı)* olarak andığından söz etmiştik... Masonların toplantılarında kullandığı giyim öğeleri de bu terimle uyum sağlıyor. Zaten dünyanın her yerinde bunlara topluca "regalia" deniyor; yani "krallık giyimi".

Masonluğa karşıt girişimlerde bulunanlardan kimileri, bunları şu "krallık giyimi" anlamına gelen terim nedeniyle, kimileri de çocuksu ya da komik bulduğu için eleştiriyor.

Masonlar ise, toplantılarının sadece kapsamına ve yapılan çalışmaya değil, bu giyim öğelerine de pek önem veriyor.

*** * ***

Çeşitli mason ritüellerine karşılaştırmalı olarak bakılınca, "loca toplantısı tarzı" diye standart bir şeyden söz edilemeyeceği anlaşılıyor. Mason ritleri arasındaki farklar, benzerliklerden daha çok.

Üstelik her ülke halkının kendine özgü yaşam tarzının, değer kavramları ve kültürünün masonların ritüellerine yansımış olduğu da anlaşılıyor. Bunlardan bazısı, -özellikle Anglosakson Masonluğu topluluğunda uygulanan ritüeller- neredeyse bir dinsel ayin gibi görünüyor. Bazısı ise hiç de öyle değil.

Konuyu basite indirgeyebilmek için, Masonluğun yüksek derecelerini bir yana bırakıp, sırf simgesel derecelerde çalışan localara bakalım.

Bir loca toplantısı, -hangi derecede olursa olsun- ritüelik bir girişle başlıyor ve benzer bir tarzda son buluyor.

Ritüelin en önemli bölümünü bir adayın o dereceye alınışında uygulanan tören oluşturuyor. Bunu tıpkı bir tiyatro oyununa benzetenler olduğu gibi, çok saçma hatta gülünç olarak niteleyenler de var.

Masonlar, törenleri çok önemsiyor hatta Masonluğun özünün bu törenlerde olduğunu ileri sürüyor.

*** * ***

Bazı localar, toplantılarında sadece yeni bir üyenin alınması ve masonların derecelerinin yükseltilmesi ile bağlantılı işlerle yani yönetimsel konular ve törenler ile ilgileniyor. Bazıları ise, konferanslar verilmesi, tartışma açılması, düşünce alış verişi gibi düşünsel çalışmalar da yapıyor; bazıları bu gibi işleri mabette değil, bir kültürel etkinlik biçiminde dışarıda düzenliyor.

Şimdi bir soru: «Loca toplantılarında sadece doğrudan Masonluk ile ilgili konular mı görüşülüyor?»

Hayır!... Çeşitli konular gündeme getirilebiliyor. Bilim, sanat, edebiyat, tarih, felsefe, sağlık, güncel sorunlar vb... Fakat hepsi ciddi ve önemli konular; eğlence yok. Din ve politika ile bağlantılı konular ise genellikle yasak.

Bazı localar, toplantılarından sonra bir de "kardeş sofrası" diye anılan bir yemek düzenliyor. Buna çok önem veren, her toplantıdan sonra mutlaka böyle bir sofra çevresinde bir araya gelmeyi gelenek edinmiş olanları da var.

Locaların sofradaki tutumu da birbirinden çok farklı. Kimileri, bu sofra başını sadece karın doyurup, içki içerek hoşça vakit geçirme ortamı olarak görüyor; kimileriyse sofrada bile ciddi konular üzerinde görüşüyor.

Ritüeller

Masonluk ile bağlantılı olarak en çok merak edilen konulardan biri de, kuşkusuz şu törenlerin nasıl yapıldığı ve neleri içerdiği...

Masonlar bunları yüzyıllarca "büyük bir sır" gibi saklamış... Üstelik daha önce birkaç kez değinmiş olduğumuz gibi her mason, daha bu kuruma ilk adımını atarken bunları hiç kimseye anlatmayacağına ant içmiş, yemin etmiş. Yineleyelim: Katolik Kilisesi'ni asıl çılgına çeviren işte bu yemin... Masonluğa karşıt girişimlerde bulunanların de en çok yakındığı konu.

Gelin görün ki, "çok gizli"(!) olduğu sanılan bu törenlerin ritüelleri yazılı olarak bulunabiliyor. Hem sadece eski masonlardan arta kalıp, sonra sahafların eline geçmiş olması nedeniyle değil; birçok kitapta ayrıntılı bir tarzda yazılmış olmasından ötürü... Masonluk ile ilgili birçok Türkçe kitapta da yer alıyor. Batı ülkelerinin birçoğunda belli kitap dükkanlarından alınabiliyor. O kitapçılara gidip bunları satın almak isterseniz, hiç kimse size "mason" olup olmadığınızı sormuyor. Üstelik bu konu sadece simgesel dereceler için değil, çoğu yüksek dereceler için de geçerli.

Demek ki, masonların ritüellerin bir gizliliği saklılığı var idiyse, bu artık tarihte kalmış bir olgu.

Şimdi her şey ortada. Birçoğu internette de bulunuyor.

O zaman bu ritüellerin kapsamının hiçbir öneminin kalmadığı, herkesin bunları okuyup öğrenebileceği, böylece Masonluğun öğretisini edinebileceği düşünülebilir. Fakat masonlar bu görüşe katılmıyor ve şöyle diyor:

«Bir törenin nasıl yapıldığını, bir ritüelin içeriğini okuyarak öğrenmek başka, onu yaşayarak ve tekrar tekrar izleyerek sindirmek başka şeydir.»

Böyle olunca, törenlerde nasıl bir ritüel uygulandığını anlatmak gereksiz gibi bir duruma düştü ama hiç olmazsa gelin simgesel derecelerde uygulanan törenleri şöyle bir özetlemeden de geçmeyelim.

*** * ***

Masonluğun ilk derecesindeki tören, masonların "düşünme odası" olarak andığı küçük bir karanlık hücrede başlıyor. Burada çeşitli simgeler görülüyor. Bir parça ekmek ve su, kum saati, Alşimistlerin çok önemsediği cıva, kükürt ve tuz, bazısında bir insan iskeleti ile bir tırpan, bazısında bir tabut, bazısında bir horoz resmi ve daha önce değinmiş olduğumuz şu VITRIOL biçimindeki kısaltmayı içeren bir levha...

Burası, bir bakıma temsili bir mezar gibi bir yer.

Aday bir süre orada tutuluyor; önceki yaşamının simgesel olarak orada sona erdiği benimseniyor. Sonra, henüz karanlıkta olduğunu simgelemek üzere gözleri bağlanıp, asıl törenin yapılacağı mabede götürülüyor.

Tören sırasında adaya birçok soru yöneltilip yanıtlaması isteniyor. Aslında bu sorulara nasıl yanıt vereceği pek de önemli değil. Asıl önemli olan, aday her ne derse desin, ardından yapılan açıklamalar... Adayın bunları can kulağıyla dinlemesi bekleniyor; gözlerinin bağlanmasının bir nedeni de bu.

Bundan sonra aday, mabet içinde dolaştırılıyor. Simgesel olarak sırasıyla ateş, su ve toprak ile tanışması sağlanıyor.

Bu üç simge ile bağlantılı olarak, insanın çocukluk, gençlik ve olgunluk çağlarına değiniliyor ve toplumlardaki dayanışmanın önemi vurgulanarak öğütlemelerde bulunuluyor. Mason Töresi kapsamındaki bireysel niteliklerin çoğu yansıtılıyor.

Sonunda aday, gözleri bağlı olarak ant içiyor.

«Niçin gözleri ant içmeden önce açılmıyor?» diye sorabilirsiniz.

İki gerekçeden ötürü...

Birincisi, törenin tüm aşamalarından geçmiş olmasına karşın, ant içmeden önce Masonluğa girmekten cayarak gidebilir.

İkincisi de, kendisine simgesel olarak "ışık" verilmediği için, daha henüz karanlıkta sayılır. Işık alabilmesi için, önce ant içmesi gerekli görülüyor.

Nitekim bundan sonra gözleri açılıyor ve simgesel olarak ışık veriliyor.

* * *

İkinci dereceye gelince...

Bu derecenin töreni de öncekine pek benzer ama elbette düşünme odası ve gözlerin bağlanması yok. Sorular, yanıtlar ve bunları izleyen açıklamalar yine var. Aday yine mabette dolaştırılıyor ama bu kez verilen öğütlemeler farklı. Özellikle; gerek para, gerek mevki gerekse kaba gücün toplumları dağıttığı anlatılarak, kişinin bunlara karşı nasıl bir tutum takınması gerektiğine ilişkin öğütler veriliyor. Sonra kendisini bir ayna karşısında değerlendirmesi, böylece karakterine daha olumlu bir yön vermeye çalışması öneriliyor.

Üçüncü derecenin töreninden ise daha önce hayli söz ettik. Anımsatalım: Süleyman Tapınağı'nın mimarı olarak kabul edilen Hiram Abif'in öldürülmesi, cesedinin bulunması ve yeniden yaşama kavuşturulmasına ilişkin alegori, kısa bir tiyatro oyunu gibi canlandırılıyor.

Burada ritüelin en çarpıcı yanı, üstatlığa yükseltilecek olan masonun Hiram Abif'in yerine konup tabut içine yatırılması.

İşte özetle hepsi bu... Başka bir şey yok. Ötesi sadece ayrıntı.

* * *

Masonlar ile ilgili genel anlatımlarımıza burada son veriyoruz.

Ancak şunu da eklemeliyiz: Nasıl Amerikalı masonlar, başta Avrupalılar olmak üzere dünyanın diğer yerlerindeki masonlardan hayli farklı nitelikler taşıyorsa, Türkiye'deki masonlar da hepsinden farklı.

Dolayısıyla Türk okurlar için kaleme alınan bu kitapta Türk masonlardan özel olarak söz etmeden geçilemez.

Sonraki Bölüm : Türk Masonlar